

DZĪVOJOT GARĀ

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Gal. 5:16-25; 5. Moz. 13:4, 5; Rom. 7:14-24; Jer. 7:9; Hoz. 4:2; Mat. 22:35-40.

ATMIŅAS PANTS:

„Bet es jums saku: dzīvojiet Garā, tad jūs neļausieties miesas iegribām.”
(Gal. 5:16)

Biena no iemīļotākajām kristīgajām dziesmām ir Roberta Robinsona „Come, Thou Fount of Every Blessing”. Tomēr Robinsons nav vienmēr bijis ticības vīrs. Tēva nāve padarīja viņu dusmīgu un viņš sāka dzert un uzdzīvot. Noklausījies slaveno sludinātāju Džordžu Vaitfeldu, Robinsons nodeva savu dzīvi Kungam, kļuva par metodistu mācītāju un uzrakstīja šo dziesmu, kuras oriģinālā ir šādi vārdi: “Ak, cik liels parādnieks ik dienas es esmu žēlastībai! Lai Tava labestība kā važas piesien manu klejojošo sirdi pie Tevis!”

Kādam nav patikusi pēdējā rindiņa par kristieša klejojošo sirdi, un viņš ir izmainījis šos vārdus tā: „Vēlos pielūgt, Kungs, es jūtu, Vēlos mīlēt Dievu, kuram kalpoju.”

Neskatoties uz redīgētāja labajiem nodomiem, sākotnējie vārdi precīzi apraksta kristieša cīņu. Mums kā ticīgajiem ir divas dabas: miesas un Gara, un tās abas konfliktē. Lai gan mūsu grēcīgā daba vienmēr vēlēties klejot prom no Dieva, miesas kārības, ja mēs labprātīgi pakļausimies Viņa Garam, mūs nepaverdzinās. Tā ir Pāvila vēsts galvenā doma šīs nedēļas pantos.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 16. septembrī.

Staigāšana Garā

Izlasi Gal. 5:16. Kas kopīgs „staigāšanai” ar ticības dzīvi? 5. Moz. 13:4, 5; Rom. 13:13; Ef. 4:1, 17; Kol. 1:10 _____

„Staigāšana” ir metafora no Vecās Derības, kas attiecas uz to, kā cilvēkam būtu jāuzvedas. Pāvils, pats būdams jūds, savās vēstulēs bieži izmanto šo metaforu, lai aprakstītu, kādai uzvedībai vajadzētu raksturot kristieša dzīvi. Šīs metaforas lietošanu ir viegli sasaistīt arī ar pirmkristiešu draudzes sākotnējo nosaukumu. Pirms Jēzus sekotājus nosauca par kristiešiem (Ap.d. 11:26), viņi bija pazīstami vienkārši kā „Ceļa” sekotāji (Jāņa 14:6, Ap.d. 22:4, 24:14, skat. angļu tulk.). Tas norāda, ka arī sākotnēji kristietība nebija tikai teoloģisku ticības apliecinājumu kopums, kas vērsts uz Jēzu, bet arī dzīvības „ceļš”, pa kuru „staigāt”.

Ar ko Pāvila lietotā metafora atšķiras no tās, kas lietota Vecajā Derībā?

Salīdzini 2. Moz. 16:4; 3. Moz. 18:4; Jer. 44:23 ar Gal. 5:16, 25; Rom. 8:4.

Uzvedība Vecajā Derībā nebija vienkārši definēta kā „staigāšana”, bet īpaši kā „staigāšana likumos”. „Halakhah” ir juridisks termins, ko jūdi lietoja, runājot par noteikumiem un regulējumiem, kas bija atrodami gan bauslībā, gan rabīnu tēvu tradīcijās. Lai gan vārdu „halakhah” parasti tulko kā „jūdu bauslība”, patiesībā šis vārds ir balstīts uz ebreju vārdu „staigāt” un burtiski nozīmē „ejamais ceļš” vai „iešanas veids”. Pāvila komentārs par staigāšanu Garā nav pretējs paklausībai likumam. Viņš neierosina, ka kristiešiem vajadzētu dzīvot tā, lai pārkāptu likumu. Un atkal Pāvils nenostājas pret bauslību vai pret paklausību bauslībai. Viņš nostājas pret legālistisko veidu, kā bauslība tiek nepareizi izmantota. Īstu paklausību, ko vēlas Dievs, nekad nevar iegūt ar ārēju piespiešanos, bet tikai ar iekšēju motivāciju, ko rada Gars (Gal. 5:18).

Kāda ir tava pieredze ar „staigāšanu Garā”? Kā tu to dari? Ko tu savā dzīvē dari tādu, kas apgrūtina šāda veida staigāšanu? _____

Kristieša konflikts

„Jo miesa iekāro pretēji Garam, bet Gars – pretēji miesai. Tādēļ ka tie abi stāv viens otram pretī, jūs nevarat darīt visu, ko gribat” (Gal. 5:17; skat. arī Rom. 7:14-24). Kā tu savā dzīvē kā kristietis esi piedzīvojis šo vārdu skarbo un sāpīgo realitāti? _____

Cīņa, ko Pāvils apraksta, nav ikviena cilvēka cīņa. Tā īpaši attiecas uz iekšēju karu, kas notiek ikvienā kristietī. Tā kā cilvēki ir piedzimuši saskaņai ar miesas vēlmēm (Rom. 8:7), reāls garīgs konflikts tikai tad sāk parādīties, kad mēs piedzimstam no jauna (Jāņa 3:6). Tas nenozīmē, ka nekristieši nekad nepiedzīvo morālu konfliktu. Bet arī tie ir tikai un vienīgi Gara izraisīti. Tomēr kristieša cīņa notiek jaunā dimensijā, jo ticīgajam ir divas dabas, kas karo viena ar otru, miesa ar Garu.

Visā vēsturē kristieši ir ilgojušies atbrīvoties no šīs cīņas. Daži ir centušies atbrīvoties no šīs cīņas, aizejot no sabiedrības, kamēr citi ir apgalvojuši, ka šo grēcīgo dabu var likvidēt ar dievišķas žēlastības palīdzību. Abi mēģinājumi ir nepareizi. Lai gan ar Gara palīdzību mēs noteikti varam pakļaut miesas vēlmes, konflikts turpinās dažādos veidos, kamēr iegūsim jaunu miesu, Kristum atnākot otrreiz. Bēgšana no sabiedrības nepalīdz, jo, lai kurp mēs ietu, mēs nesam cīņu sev līdzī, un to mēs darīsim līdz pat nāvei vai līdz Kristus nākšanai.

Kad Pāvils Rom. 7. nodaļā raksta par kristieša iekšējo konfliktu kā par tādu, kas pasargā no darīšanas pēc sirds patikas, viņš pilnā mērā uzsver šo konfliktu. Tā kā mums ir divas dabas, mēs burtiski esam abās frontes pusēs vienlaicīgi. Mūsu garīgā puse grib to, kas ir garīgs un ienīst miesu. Mūsu miesas puse tomēr ilgojas pēc miesas lietām, kas ir pretējas garīgajām. Diemžēl atgrieztais prāts ir pārāk vājš, lai pats pretotos miesai. Vienīgā cerība, kā mēs varam pakļaut miesu, ir ik dienas izdarīt izvēli nostāties Gara pusē pret savu grēcīgo es. Tāpēc Pāvils mūs tik neatlaidīgi mudina izvēlēties staigāt Garā.

Ņemot vērā savu personīgo pieredzi cīņā ar šīm abām dabām, kādu padomu tu dotu kristietim, kurš cenšas samierināties ar šo cīņu, kas nekad nebeidzas?

Miesas darbi

Iepazīstinājies ar konfliktu, kas pastāv starp Garu un miesu, Pāvils Gal. 5:18-26 sīkāk paskaidro šo pretstatu būtību ar ētisku tikumu un netikumu saraksta palīdzību. Tikumu un netikumu apkopojums bija labi nopamatota literāra īpatnība gan jūdu, gan grieķu un romiešu literatūrā. Šie saraksti nosaka, no kādas uzvedības vajadzētu izvairīties un kādus tikumus izkopt.

Izlasi uzmanīgi tikumu un netikumu sarakstu Gal. 5:19-24. Kas kopīgs, bet tomēr atšķirīgs Pāvila sarakstā, ja salīdzinām ar Jer. 7:9; Hoz. 4:2; Marka 7:21, 22; 1. Tim. 3:2, 3; 1. Pēt. 4:3; Atkl. 21:8? _____

Lai gan Pāvils labi pārzināja tikumu un netikumu sarakstu, pastāv nozīmīga atšķirība, kā viņš izmanto abus sarakstus Vēstulē galatiešiem. Pirmkārt, lai gan Pāvils pretstata abus sarakstus, viņš par tiem nerunā vienādā stilā. Netikumu sarakstu viņš nodēvē par „miesas darbiem”, bet tikumu sarakstu – par „Gara augli”. Tā ir būtiska atšķirība. Džeimss D. G. Dunns raksta: „Miesa pieprasa, bet Gars rada. Ja viens saraksts elpo gaisu, kas pilns nemierīgas pašpārlicinātības un apsēstas sevis apmierināšanas, tad otrs parāda vairāk rūpes par citiem, mierīgumu, dzīvesprieku, uzticamību. Viens izceļ cilvēka manipulācijas, otrs – dievišķu spēku, uzsverot, ka atbildīgas uzvedības avots ir iekšēja pārmaiņa.” (“Vēstule galatiešiem”, 308. lpp.)

Otra intriģējoša atšķirība starp abiem Pāvila sarakstiem ir tā, ka netikumu saraksts ir daudzskaitlī – „miesas darbi”, bet „Gara auglis” ir vienskaitlī. Šī atšķirība liek domāt, ka miesā dzīvota dzīve nerada neko vairāk par šķelšanos, nemieru un nevienprātību. Turpretī dzīve Gara pārvaldībā rada vienu Gara augli, kas atklājas deviņās īpašībās, veicinot vienotību.

Šajā kontekstā daži cilvēki apgalvo, ka tikmēr, kamēr cilvēks ir paties, nav svarīgi, kā viņš tic Dievam. Nekas nevar būt tālāk no patiesības. Pāvila netikumu saraksts parāda pretējo: nepareizi uzskati par Dievu ved pie izkropļotiem uzskatiem par seksuālo uzvedību, reliģiju un ētiku, un tā sekas ir cilvēcīgo attiecību sabrukums. Vēl vairāk – tas var novest arī pie mūžīgās dzīvības zaudējuma (Gal. 5:21).

Pārskati „miesas darbu” sarakstu. Kā katrs no tiem ir viena vai vairāku morāles baušļu pārkāpums? _____

Gara auglis (Gal. 5:22-24)

„Bet Gara auglis ir: mīlestība, miers, prieks, izturība, krietnums, labestība, uzticamība, 23 lēnprātība, savaldība. Pret tādām lietām nav bauslības.” (Gal. 5:22, 23) Kā paklausība desmit baušļiem atspoguļo Gara augli tā, kā tas ir izteikts šajos pantos? (Skat. arī Mat. 5:21, 22, 27, 28; 22:35-40.) _____

Desmit baušļi nav alternatīva mīlestībai. Tie palīdz mums saprast, kā mums vajadzētu parādīt mīlestību gan Dievam, gan cilvēkiem. Lai arī cik tālu mīlestība pārspēj likuma burtu, tā nekonfliktē ar pašu likumu. Doma, ka mīlestība pret Dievu un mīlestība pret cilvēku apiet desmit baušļus, būtu tikpat „saprātīga” kā apgalvot, ka mīlestība pret dabu apiet gravitācijas likumu.

Pretēji ar vienu vārdu aprakstītajiem 15 miesas darbiem Gara auglis ir aprakstīts deviņos elegantos tikumos. Pētnieki domā, ka šie deviņi tikumi ir sagrupēti trīs daļās pa trīs, bet ir maz pierādījumu tam, ka būtu svarīga secība, kā ir nosaukti šie tikumi. Daži savukārt skaitlī trīs saskata ietvertu atsauci uz Trīsvienību. Citi tic, ka šis trīsskanis atspoguļo, kā mums vajadzētu izturēties pret Dievu, pret savu tuvāko un visbeidzot pret sevi. Vēl citi uztver šo sarakstu kā būtisku Jēzus aprakstu. Lai gan katram no šiem uzskatiem ir kāda vērtība, vissvarīgākais, ko nedrīkst palaist garām, ir ārkārtīgi lielā nozīme, ko Pāvils kristieša dzīvē piešķir mīlestībai.

Fakts, ka Pāvils ierindo mīlestību kā pirmo no visiem deviņiem tikumiem, nav nejaušība. Viņš jau ir izgaismojis mīlestības centrālo lomu kristīgajā dzīvē Gal. 5:6,13 un pievieno to arī citiem tikumu sarakstiem (2. Kor. 6:6, 1. Tim. 4:12, 6:11 un 2. Tim. 2:22). Ja citi tikumi parādās arī nekristīgos avotos, mīlestība ir skaidri kristīgs tikums. Tas viss norāda, ka mīlestību nevajadzētu uzskatīt tikai par vienu no tikumiem starp daudziem citiem, bet gan par galveno kristīgo tikumu, kas ir atslēga uz visiem citiem tikumiem. Mīlestība Gara auglī ir pārāka par citiem tikumiem (1. Kor. 13:13, Rom. 5:5), un tai vajadzētu būt noteicošajai ikviena kristieša dzīvē un attieksmē (Jāņa 13:34, 35), lai arī cik grūti reizēm var būt parādīt mīlestību.

Cik daudz pašaieliedzības ietver mīlestība? Vai tu vari mīlēt bez pašaieliedzības? Ko Jēzus mums māca par mīlestību un pašaieliedzību? _____

Uzvaras ceļš

Lai gan iekšējais konflikts starp miesu un Garu vienmēr plosisies ikviena ticīgā sirdī, kristieša dzīvē nevajadzētu valdīt sakāvei, neveiksmei un grēkam.

Kā saskaņā ar Gal. 5:16-26 ir tā atslēga, lai dzīvotu tādu dzīvi, kurā Gars valda pār miesu? _____

Gal. 5:16-26 satur piecus atslēgvārdus, kas apraksta tādu dzīvesveidu, kurā valda Gars. Pirmkārt, ticīgajam ir jāstaigā Garā (16. p.). Grieķu valodā šis darbības vārds ir "peripateo", kas burtiski nozīmē „staigāt apkārt vai sekot”. Slavenā grieķu filosofa Aristoteļa sekotāji ir zināmi kā peripatētiķi, jo viņi gāja līdzī Aristotelim visur, kur gāja viņš. Fakts, ka darbības vārds ir tagadnē, norāda, ka Pāvils nerunā par gadījuma rakstura staigāšanu, bet drīzāk par nepārtrauktu ikdienas pieredzi. Bez tam, tā kā arī tā ir pavēle „staigāt Garā”, tā ietver to, ka staigāšana Garā ir izvēle, kas mums jāizdara katru dienu. Otrs darbības vārds ir „vadīt” (18. p.). Tas liek domāt, ka mums ir arī jāļauj Garam vadīt mūs turp, kurp mums vajadzētu iet (salīdzini Rom. 8:14; 1. Kor. 12:2). Mūsu darbs ir nevis vadīt, bet sekot.

Nākamie divi darbības vārdi atrodami Gal. 5:25. Pirmais ir „dzīvot” (grieķu val. "zao"). Ar šo vārdu Pāvils atsaucas uz jaunpiedzimšanas piedzīvojumu, kam vajadzētu raksturot ikviena ticīgā dzīvi. Pāvila tagadnes formas lietojums norāda uz jaunpiedzimšanu, kas ir jāatjauno katru dienu. Tā kā mēs dzīvojam Garā, Pāvils turpina, mums vajag arī „staigāt” Garā. Vārds, kas šeit tulkots kā „staigāt”, atšķiras no 16. pantā lietotā vārda. Šeit tas ir "stoiheo". Tas ir militārs termins, kas burtiski nozīmē „nostāties ierindā”, „turēt soli” vai „pielāgoties”. Šeit doma ir tāda, ka Gars ne tikai dod mums dzīvību, Viņam vajadzētu arī vadīt mūsu dzīvi visās ikdienišķajās gaitās.

Darbības vārds, ko Pāvils lieto 24. pantā, ir „sist krustā”. Tas ir nedaudz šokējoši. Ja mums ir jāseko Garam, tad ir jāpieņem stingrs lēmums darīt galu miesas gribai. Protams, Pāvils runā līdzībās. Mēs sitam krustā miesu, barojot savu garīgo dzīvību un mērdējot badā miesas vēlmes.

Kādas izmaiņas un izvēli tev vajadzētu izdarīt, lai tev piederētu uzvaras, kas ir apsolītas Kristū, – uzvaras, kuras tu, iespējams, pastāvīgi palaid garām? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

„Kristieša dzīve nav tikai gluda. Tai jāstopas ar nopietniem konfliktiem, tai uzbrūk smagas kārdināšanas. „Jo miesas tieksmes ir pret Garu, un Gara tieksmes ir pret miesu.” Jo tuvāk mēs nākam šīs zemes vēstures noslēgumam, jo maldinošāki un viltīgāki būs ienaidnieka uzbrukumi. Viņa uzbrukumi kļūs arvien nežēlīgāki un arvien biežāki. Tie, kas pretojas gaismai un patiesībai, kļūs arvien cietāki un neietekmējamāki, kā arī niknāki pret tiem, kas mīl Dievu un ievēro Viņa baušļus. (MS 33, 1911)” (“SDA Bībeles komentāri”, E. Vaitas piezīmes, 6. sēj., 1111. lpp.)

„Svētā Gara ietekme ir Kristus dzīvība dvēselē. Kristu mēs neredzam, bet sarunājamies ar Viņu, bet Viņa Svētais Gars mums vienā vietā ir tikpat tuvu, cik citās vietās. Tas darbojas ikvienā un caur ikvienu, kas uzņem Kristu. Tie, kas piedzīvo Gara iemājošanu, atklāj Gara augļus – mīlestību, prieku, mieru, līdzjūtību, lēnprātību, labestību un ticību. (MS 41, 1897)” (“SDA Bībeles komentāri”, E. Vaitas piezīmes, 6. sēj., 1112. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pārdomā vairāk domu par miesas tieksmju krustā sišanu. Ko tas nozīmē? Kā mēs to darām? Cik bieži mums tas ir jādara? Kāpēc Pāvils lieto tik spēcīgu darbības vārdu? Ko vārda „sist krustā” lietojums mums stāsta par to, cik smaga ir cīņa ar sevi?

2. Kāda loma, ja tāda vispār ir, ir cilvēka pūlēm piedalīties Gara augļa radīšanā? Ko tava personīgā pieredze liecina par šo lomu?

3. Pāvils saka, ka tiek, kas dara miesas darbus, neņemantos Dieva valstību. Kā tu vari saskaņot šo apgalvojumu ar faktu, ko Pāvils saka, ka mēs tiekam glābti ticībā, nevis ar darbiem?

4. Kas ir lielākā cīņa, ar ko tu saskaries, staigājot ar Kungu? Vai tas ir grēks un tas, ko grēks izdara ar tavām attiecībām ar Dievu? Kurš kristietis gan nav izjutis atsvešināšanos, šaubas un mazdūšību kā sekas grēkam savā dzīvē, īpaši tāpēc, ka mums ir apsolījums uzvarai pār grēku? Ņemot šo faktu uzvaras pār grēku kontekstā, kāpēc mums vienmēr vajadzētu atcerēties, ka mūsu glābšana balstās tikai un vienīgi uz to, ko Jēzus mūsu labā ir izdarījis?

KOPSAVILKUMS:

Lai gan visu ticīgo dzīvē pastāv konflikts starp miesas tieksmēm un Gara tieksmēm, kristieša dzīve nav nolemta neveiksmei. Tā kā Kristus ir uzvarējis grēka un nāves varu, kristīga dzīve var būt tāda dzīve, kurā valda Gars, ik dienas nodrošinot Dieva žēlastību, kas palīdz mums turēt miesas tieksmes ieslodzījumā.